

ศูนย์สนเทศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประเทศเกาหลีใต้

(Information Center for Science and Technology)

วิภาวรรณ มณูญิก *

ห้องสมุดศตางค์ มงคลสุข

ปัจจุบัน ความต้องการสารสนเทศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในสาขาวิชาเฉพาะ มีเพิ่มมากขึ้น จึงได้มีการจัดตั้งศูนย์สนเทศเฉพาะสาขาวิชา เพื่อสนองความต้องการของผู้ใช้ เช่น ที่สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีการจัดตั้ง International Buffalo Information Center (IBIC) ที่ AIT ก็มีศูนย์สนเทศในสาขาวิชาเฉพาะอยู่แล้ว 4 สาขาวิชา สถาบันทั้ง 2 แห่ง ให้หอสมุดและห้องสมุดที่มีอยู่แล้ว เป็นแหล่งทรัพยากรเพื่อการดำเนินงานศูนย์สนเทศของสมุดและห้องสมุดที่ให้บริการในสาขาวิชาเฉพาะซึ่งมีทรัพยากรค่อนข้างพร้อมมูลน่าจะพิจารณาขยายบริการให้เป็นศูนย์สนเทศในสาขาใดสาขาหนึ่งให้สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ เมื่อศูนย์สนเทศต่าง ๆ ร่วมมือกันเป็นข่ายงานก็จะสามารถบริการผู้ใช้ได้ตรงตามความต้องการมากยิ่งขึ้น

ผู้เขียนมีโอกาสไปศึกษาสูงงานศูนย์สนเทศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ประเทศเกาหลีใต้ เมื่อ สิงหาคม 2527 โดยไปศึกษางานของ Korea Institute for Industrial Economics and Technology (KIET) ซึ่งเป็นสถาบันที่จัดตั้งใหม่โดยรวมสถาบัน 2 สถาบันเข้าด้วยกัน คือ Korea International Economic Institute (KIEI) และ Korea Scientific and Technological Information Center (KORSTIC)

KORSTIC ได้จัดตั้งขึ้นเมื่อ มกราคม ค.ศ. 1962 ให้ความสำคัญกับสารสนเทศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักโดยทั่วไปมาจนถึงปี ค.ศ. 1982 รัฐบาลเกาหลีใต้เห็นความสำคัญของการพัฒนาภาคเศรษฐกิจว่าจะต้องมีดาวจัดเก็บและกาบริการสารสนเทศทางเศรษฐกิจอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อการพัฒนาประเทศจึงได้รวม KIEI และ KORSTIC เข้าด้วยกันเป็น KIET

* บรรณาธิการระดับ 9 หัวหน้าห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

KIET มีหน้าที่หลัก 3 ประการ คือ

1. Economic Research สถาบันนี้ศึกษาวิจัยด้านเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว กลุ่มประเทศกำลังพัฒนา รวมทั้งของกลุ่มประเทศคอมมิวนิสต์ เพื่อนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาประเทศเกาหลีใต้
2. Information Dissemination มีหน้าที่ดำเนินงานด้านขอสิทธิบัตร
3. Business Extension Services มีหน้าที่พัฒนาผลิตภัณฑ์ของโรงงานขนาดกลางและขนาดเล็ก

งานของ KIET ในส่วนที่หาหน้าทูลานขอสิทธิบัตรทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (KORSTIC เดิม) แบ่งเป็น 4 แผนกใหญ่ๆ คือ

1. Computer Center
2. Patent Information Service
3. Information Resources Department
4. Technology Information Service

Mr. Han Chol Kang ซึ่งเป็น Researcher in Charge ของแผนก Technical Information Division ให้อธิบายว่าความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขึ้นอยู่กับงานวิจัยและการค้นพบสิ่งใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อช่วยงานวิจัยให้ดำเนินไปได้ อย่างดี ทั้ง 2 อย่างมีความสำคัญเท่ากัน ดังนั้น นักวิจัย (researcher) และ ผู้ค้นขอสิทธิบัตร (information searcher) ก็มีความสำคัญเท่ากัน ไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน

งานของ KIET ในส่วนที่เกี่ยวกับงานขอสิทธิบัตร ถือว่าเป็น ศูนย์ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (National Information Center) จะต้องมีสิ่งพิมพ์ครบถ้วน เช่น วารสารทั้งหมดประมาณ 9,300 ชื่อ รับประจำ 7,222 ชื่อ มอกรับประมาณ 3,300 ชื่อ นอกจากนี้เป็นชื่อที่ใคร่มีบริจาค และจากการแลกเปลี่ยนหนังสือระหว่างประเทศ ถ้าใช้วารสารชื่อใดมาก ก็อาจมอกรับเข้ากับศูนย์ข้อมูล (National Information Center) ได้ ถ้าใช้ไม่มากก็ไม่ต้องมอกรับ ใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุด ก็ถ่ายเอกสาร

ในที่นี้จะขอกล่าวรายละเอียดเฉพาะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานห้องสมุดเท่านั้น คือ

Information Resources Department.

ก่อน หน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นห้องสมุดของ KIET มี 5 แผนก คือ

Acquisition

Cataloging and classification

Photocopying service

Public services

Stacks

หน่วยงานนี้มีบุคลากร 32 คน เป็นบรรณารักษ์ 15 คน สิ่งพิมพ์ที่สำคัญสำหรับ Scientific and technological Information Center คือ Scientific and technical journals Patents Standards technical reports Conference Proceedings Technical books (references and monographs)

หน่วยงาน Information Resources Department จะร่วมมือประสานงานกับ หน่วยงาน Technology Information Service อย่างใกล้ชิด เมื่อแผนก Acquisition ได้รับ วารสารเล่มปลึก จะลงทะเบียน แยกตามสาขาวิชาแล้วส่งให้หน่วยงาน Technology Information Service เพื่อจัดทำกรรมสิทธิ์สารสิ่งพิมพ์ และสิ่งพิมพ์แจ้งล่วงหน้า หรือจัดทำบริการ SDI วารสารเล่มปลึกจะอยู่ที่หน่วยงานนี้ประมาณ 1 สัปดาห์ แล้วส่งคืนมาให้ Information Resources Department เก็บเล่มเข้า Closed stacks

แผนกจัดหาจะสำรวจรายชื่อวารสารที่ออกเป็นประจำ โดยพิจารณาจากการพิมพ์ การใช้ในห้องสมุด การถ่ายเอกสาร และการยืมระหว่างห้องสมุด จะให้ผู้เชี่ยวชาญด้านตัวเรื่องเป็นผู้ประเมินคุณค่าวารสารด้วย แต่ละปีจะมีการเลือกรับประมาณ 200 ชื่อ บอกรับใหม่ประมาณ 200-300 ชื่อ โดยมีคณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาคัดเลือก คณะกรรมการจะเป็น Senior research fellows พิจารณาตามความต้องการของการใช้ซึ่งเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ หน่วยงานนี้จะผลิตสิ่งพิมพ์ ซึ่งบรรณารักษ์เป็นผู้จัดทำคือ

1. Union Catalog of Foreign Scientific and Technical Journals in Libraries of Korea
2. Directory of on-going researches in Korea (science and technology)
3. List of current serials in KIET (รวมสาขาเศรษฐศาสตร์)

4. Current Contents of Monographs and Serials
5. Union Catalog of the Research and Development

6. Bulletin of Information Service เป็นสิ่งพิมพ์ทางด้านการบริการขอสนทน
บรรณารักษ์ที่ KIET ต้องเขียนบทความลงใน Bulletin นี้ปีละครั้ง ทุกคนจึงต้องศึกษาหา
ความรู้เป็นประจำ สิ่งพิมพ์ที่รับบทความจากบุคคลภายนอก เช่นอาจารย์ของภาควิชาบรรณารักษ์ศาสตร์
มาลงพิมพ์ด้วย

Technology Information Service

เป็นหน่วยงานที่สังกัดวิทยาศาสตร์สาขาต่าง ๆ เป็นผู้ปฏิบัติงานโดยไม่มีบรรณารักษ์เลย
มีบุคลากร 23 คน ประกอบด้วยหัวหน้าหน่วยงาน นักวิจัยอาวุโส (Senior researchers) นักวิจัย
(researchers) และผู้ทำงานธุรการ 2 คน KIET เรียกบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านขอสนทนา
researchers เช่นเดียวกับผู้ทำงานวิจัย นักวิทยาศาสตร์ที่ปฏิบัติงานที่หน่วยงานนี้ เป็นนักวิทยาศาสตร์
สาขาต่าง ๆ ได้แก่ Chemical Engineering, Ceramics, Chemistry, Textile
Engineering, Agricultural Chemistry, Food Science, Pharmacology, Metallurgy,
Electrical Engineering, Mechanical Engineering และ Achitechural Engineering

หน่วยงาน Technology Information Service ปฏิบัติงานต่าง ๆ ดังนี้

1. Current awareness service โดยการจัดพิมพ์สิ่งพิมพ์ ชื่อ Current
bibliographics on science and technology ตามสาขาวิชาต่าง ๆ เช่น Chemistry and
chemical industry Mathematics and Physics Biology, agriculture and
Pharmacology เป็นต้น

นักวิจัยที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานนี้จะคัดเลือกรายชื่อบทความจากวารสารต่าง ๆ ทั้งวารสาร
ต่างประเทศและวารสารของเกาหลีเอง นำมาจัดพิมพ์รวมเล่มเล่มละครั้ง

2. Technical Information Service จัดพิมพ์สิ่งพิมพ์เรียกว่า Technical
Information Bulletin ตามสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการด้านอุตสาหกรรมของประเทศ
เช่น Technical Information for pharmaceutical industry Technical
Information for energy conservation เป็นต้น โดยการรวบรวม technical
Information ใหม่ ๆ ทั้งของต่างประเทศและของเกาหลีเอง กัดเลือกให้เหมาะสมกับอุตสาหกรรมแต่ละ
ประเภท แล้วจัดพิมพ์เป็นภาษาเกาหลี

3. Information activity for supporting small and medium sized firms
 บริการแก่ผู้ใช้ทางอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดเล็ก เช่น การชุบโลหะ (plating) การเชื่อม (welding) จัดบริการทั้งด้านการให้คำแนะนำ และจัดพิมพ์สิ่งพิมพ์โดยการรวบรวมข้อมูลเฉพาะด้าน และจัดพิมพ์เป็นภาษาเกาหลี

4. Literature search บริการค้นวรรณกรรม จัดทำทั้งการรวบรวมวรรณกรรม (retrospective search) และบริการ SDI ตามความประสงค์ของผู้ใช้ต้องทะเบียนไว้

5. Technical consultation บริการให้คำปรึกษาแนะนำทางด้านเทคโนโลยี เกาหลีได้มีกฎว่า หน่วยงานหรือสถาบันใดจัดพิมพ์วารสารทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จะต้องส่งวารสารเล่มปกหนักข้อให้ KIET 5 ฉบับ (copy) KIET จะเก็บไว้เอง 1 ฉบับ อีก 4 ฉบับ เพื่อการแลกเปลี่ยน ในการจัดพิมพ์ความลงในวารสาร จะต้องมีการส่งชื่อเป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งจะนำมาจัดพิมพ์ Abstracts เพื่อเผยแพร่ได้เลย โดยจัดพิมพ์รายสัปดาห์ KIET ได้จัดพิมพ์ abstracts 2 สาขา คือ Korean scientific abstracts และ Korean medical abstracts

ที่ KIET มีบุคลากรประมาณ 250 คน เป็น subject specialists ซึ่งเรียกว่า researchers สาขาต่างๆ ประมาณ 100 คน บรรณาธิการประมาณ 20 คน มี technicians ประมาณ 50 คน Salesman ประมาณ 50 คน Field officers หรือ extension workers ทำงานที่สาขาต่างๆ ของ KIET ซึ่งกระจายอยู่ทั่วประเทศ 30 คน

การพิมพ์ Salesman ด้วยเนื่องจากต้องมีผู้ทำหน้าที่ติดต่อกับผู้ใช้ที่เป็นนักวิจัย นักอุตสาหกรรมตามหน่วยงาน โรงงานต่างๆ เพื่อโฆษณาบริการของ KIET ทางด้านขอสินเชื่อ ดังนั้น ศูนย์สนทนาจึงต่างกับห้องสมุดในแง่ที่ว่า ห้องสมุดให้บริการส่วนใหญ่ฟรีให้กับผู้ใช้ซึ่งจะมาใช้ห้องสมุดแต่ศูนย์สนทนาบริการขอสินเชื่อให้กับลูกค้าหรือผู้ใช้ บริการบางอย่างจะคิดค่าบริการจากผู้ใช้ KIET เก็บค่าบริการจากผู้ใช้ที่เข้ามาอ่านหนังสือในห้องอ่านหนังสือ (public reading room) ในอัตรา 200 won (ประมาณ 7 บาท) ต่อวัน หนังสือจะเลิกเก็บเงินในปี หก Searching tools ทั้งหลาย เช่น chemical abstracts ก็ไม่วางไว้ให้ผู้ใช้เอง จะอยู่ใน closed stacks ผู้ใช้ต้องการค้นเรื่องใด ทางศูนย์สนทนาจะเป็นผู้ค้นหาโดยคิดค่าบริการ

ความประทับใจที่ได้รับในการไปศึกษาดูงานครั้งนั้นก็คือ ความประทับใจในเรื่องความเป็นอยู่ อาหารการกิน สถานที่ทำงาน วัสดุ อุปกรณ์ และความขยันขันแข็งในการปฏิบัติหน้าที่ทำงาน ชาวเกาหลีโดยรวมแล้ว ภูมิใจกันอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ